

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Plzni rozhodl samosoudkyní Mgr. Janou Komínkovou v právní věci
žalobce: L.L.N., nar. ..., st. přísl. Vietnamská socialistická republika, bytem ..., *zastoupený*
Mgr. Vratislavem Tauberem, advokátem, se sídlem Brno, náměstí 28. října 1898/9, proti
 žalovanému: **Ministerstvo vnitra**, se sídlem IČ 00007064, Nad Štolou 936/3, 170 00 Praha 7,
 o žalobě proti rozhodnutí žalovaného ze dne 11. 4. 2017, č.j. MV-87356-6/OAM-2016,

t a k t o :

- I. Rozhodnutí Ministerstva vnitra ze dne 11. 4. 2017, č.j. MV-87356-6/OAM-2016, se zrušuje a věc se vrací žalovanému k dalšímu řízení.
- II. Žalovaný je povinen žalobci zaplatit náhradu nákladů řízení ve výši 12.342,- Kč do 1 měsíce od právní moci rozsudku k rukám právního zástupce žalobce Mgr. Vratislava Taubera.

O d ů v o d n ě n í :

Žalobce se podanou žalobou domáhal zrušení shora uvedeného rozhodnutí žalovaného, kterým bylo podle § 90 odst. 5 zákona č. 500/2004 Sb., správního řádu (dále jen „správní řád“) zamítnuto jeho odvolání proti rozhodnutí Policie ČR, Ředitelství služby cizinecké policie, Příjímací středisko cizinců Zastávka ze dne 11.4.2016, č.j. CPR-2833/ČJ-2016-931200-SV, kterým bylo žalobci uloženo správní vyhoštění.

V podané žalobě žalobce namítal, že již v rámci odvolacího řízení vytýkal nalézacímu správnímu orgánu, že jeho rozhodnutí je rozhodnutím nicotným. Výrok rozhodnutí „*Nebude-li postupováno podle ustanovení § 128 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., stanovuje se současně v souladu s ustanovením §118 odst. 1a § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., v návaznosti na ustanovení § 119 odst. 7 téhož zákona doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů*“

po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie nebo okamžiku, kdy cizinec pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a toto rozhodnutí bude pravomocné“ je nicotný. Ve smyslu § 77 odst. 1,2 správního řádu je mimo jiné nicotné rozhodnutí, nebo některý jeho výrok, pokud takové rozhodnutí nebo jeho výrok trpí vadami, jež je činí vnitřně rozpornými nebo právně či fakticky neuskutečnitelnými. Žalobce nebyl v době vydání rozhodnutí v postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany, a tedy povinnost vycestovat je vázána na skutečnost, která již nenastane, případně nastane pouze na základě vůle účastníka řízení, který by musel opětovně požádat o udělení mezinárodní ochrany. Žalovaný považoval tento výrok za správný, když splnění povinnosti bylo stanoveno alternativně pro případ, kdyby se náhodou žalobce stal žadatelem o udělení mezinárodní ochrany. Žalobce naopak na nicotnosti tohoto výroku trval. Výrok rozhodnutí je nejdůležitější jeho část, musí být zcela konkrétní, srozumitelný a realizovatelný.

Žalobce dále namítal, že žalovaný v rámci odvolacího řízení poukazoval na obsah písemnosti označené jako „oznámení o zahájení správního řízení“, když měl za to, že nebyl dostatečně vymezen předmět řízení, resp. byl skutkově vymezen pouze jako neoprávněný pobyt bez cestovního dokladu. Tomuto pak odpovídá právní vymezení předmětu řízení dle § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců, přičemž ovšem rozhodnutí bylo vydáno podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a bod 2 zákona o pobytu cizinců, tedy v jiné věci než v níž bylo zahájeno. Dostatečně určitě byl tedy předmět vymezen pouze jako pobyt pasu a bez víza, nikoliv opakované porušování konkrétních právních předpisů. Žalobce v žádném případě nebyl srozuměn s tím, že předmětem řízení je jeho předchozí odsouzení. Trval na tom, že řízení, jehož výsledkem bylo vydání rozhodnutí nalézacího orgánu zahájeno doposud nebylo.

Žalobce nesouhlasil ani s názorem žalovaného v tom smyslu, že jeho synovi zajistil nalézací správní orgán řádné hájení jeho práv. Trval na nezákonnosti usnesení, kterým byl stanoven opatrovníkem Městský úřad Sokolov, když v jeho výroku absentuje vymezení předmětu řízení, neboť jeho vymezení pouze jako „správní řízení“ je zcela nedostatečné a nekonkrétní. Z takto vymezeného předmětu řízení nemůže ustanovený opatrovník v žádném případě určit, jaká konkrétní práva opatrovance má vlastně hájit.

Závěrem žalobce namítal, že žalovaný v rámci odvolacího řízení doplnil do spisu závazné stanovisko k možnosti vycestování žalobce ze dne 21. 9. 2016, č. j. MV-96782-2/OAM-2016 a vyzval žalobce, aby se k jeho obsahu vyjádřil do 15 dnů ode dne doručení výzvy. Předmětná výzva byla doručena právnímu zástupci žalobce dne 31. 3. 2017. Aniž by pak žalovaný vyčkal uplynutí stanovené lhůty, vydal dne 11. 4. 2017 žalobou napadené rozhodnutí. Tím porušil § 36 odst. 3 správního řádu.

Žalobce žádal, aby soud napadené rozhodnutí zrušil a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení.

Ve vyjádření k podané žalobě žalovaný uvedl, že podle jeho přesvědčení nebylo podanou žalobou zpochybněno napadené rozhodnutí. Správní vyhoštění je definováno v § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců tak, že se jedná o ukončení pobytu cizince na území ČR, včetně stanovené doby, po kterou nelze umožnit cizinci vstup na území ČR. Z obsahu

spisových materiálů vyplývá, že PSC Zastávka uložilo žalobci podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9. a § 119 odst. 1 písm. c) bod 1. a 2. zákona o pobytu cizinců dne 11. 4. 2016 správní vyhoštění s dobou, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU, stanovenou na dva roky za opakované porušení právních předpisů a za pobyt na území bez cestovního pasu a bez víza nebo platného povolení k pobytu, ačkoli k tomu cizinec nebyl oprávněn. Je třeba konstatovat, že obsah podané žaloby je v mnoha bodech obsahově shodný jako námitky uvedené v doplnění odvolání ze dne 20. 5. 2016, přičemž odvolací správní orgán se v napadeném rozhodnutí všemi námitkami právního zástupce zabýval a tyto dle názoru žalovaného přesvědčivě vyvrátil. Správní orgány obou stupňů tedy v průběhu celého správního řízení postupovaly v souladu se zákonem, a to jak po hmotně právní tak procesní stránce, včetně dostatečného vymezení předmětu řízení a výroku napadeného rozhodnutí, dále z jejich strany nedošlo k porušení mezinárodních závazků České republiky, správního řádu, zákona o pobytu cizinců či zásad správního řízení. Dle přesvědčení žalovaného byla také právnímu zástupci poskytnuta ze strany správního orgánu dostatečně dlouhá doba k případnému vyjádření ohledně doplněného závazného stanoviska k možnosti vycestování žalobce ze dne 21. 9. 2016. S ohledem na všechny shora uvedené skutečnosti se žalovaný nedomníval, že by v této souvislosti bylo napadené rozhodnutí nezákonné, nesprávné, nepřezkoumatelné či vadné nebo že by sám žalobce byl nějakým způsobem zkrácen na svých právech.

Žalovaný žádal, aby soud žalobu jako nedůvodnou zamítl.

V replice žalobce setrval na argumentech uvedených v podané žalobě.

Součástí spisu je oznámení o zahájení správního řízení ze dne 24.1.2016, č. j. CPR-2833-2/ČJ-2016-931200-SV, ve kterém je uvedeno, že se zahajuje podle § 46 odst. 1 správního řádu správní řízení ve věci správního vyhoštění podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9, § 119 odst. 1 písm. c) bod 1, § 119 odst. 1 písm. c) bod 2 zákon o pobytu cizinců. Správní řízení ve věci bylo zahájeno na základě skutečnosti, že se cizinec dne 22. 1. 2016 dostavil v 15:30 hod do přijímacího střediska bez cestovního dokladu a písemně požádal o mezinárodní ochranu. Lustrací v IS PCR bylo zjištěno, že poslední výjezdní příkaz měl platný 11. 6. 2015 a na území pobývá bez oprávnění. V průběhu správního řízení bylo zjištěno, že žalobce je otcem nezletilého dítěte, syna T.L.N., se kterým nežije ve stejné domácnosti, neboť tento žije se svou matkou paní T.D.N. Dále správní orgán zjistil, že matka ukončila veškerou komunikaci s žalobcem. S ohledem na to správní orgán I. stupně nezl. T.L.N. ustanovil usnesením ze dne 26. 1. 2016, č. j. CPR -2933/ČJ-2016-931200-SV opatrovníka Oddělení sociálně právní ochrany dětí, se sídlem Sokolov, Rokycanova 1929. Opatrovníkovi poté byly zasílány písemnosti týkající se vedeného řízení o správním vyhoštění. Dne 11. 4. 2016 bylo vydáno prvoinstanční rozhodnutí, ve kterém bylo žalobci uloženo podle § 119 odst. 1 písm. b) bod 9 a § 119 odst. 1 písm. c) bod 1 a 2 zákona o pobytu cizinců správní vyhoštění a stanovena doba, po kterou nelze cizinci umožnit vstup na území členských států EU. Dále byla správním orgánem stanovena doba k vycestování z území ČR tak, že „*Nebude-li postupováno podle ustanovení § 128 odst. 1 zákona č. 326/1999 Sb., stanovuje se současně v souladu s ustanovením §118 odst. 1a § 118 odst. 3 zákona č. 326/1999 Sb., v návaznosti na ustanovení § 119 odst. 7 téhož zákona doba k vycestování z území České republiky do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie*“.

nebo okamžiku, kdy cizinec pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a toto rozhodnutí bude pravomocné“. Dne 27. 4. 2016 podal žalobce odvolání. Dne 28. 3. 2017 vyrozuměl žalovaný žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, k čemuž mu stavil lhůtu 15 dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Dále žalovaný upozornil žalobce na to, že novým podkladem pro rozhodnutí opatřeným odvolacím správním orgánem je závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince vydané Ministerstvem vnitra dne 21. 9. 2016. Vyrozumění bylo žalobci doručeno prostřednictvím jeho zástupce dne 31. 3. 2017. Následně dne 11. 4. 2017 vydal žalovaný napadené rozhodnutí, jímž zamítl odvolání žalobce podle § 90 odst. 5 správního řádu.

O věci samé bylo rozhodnuto bez jednání podle § 51 odst. 1 zákona č. 150/2002 Sb., soudního řádu správního, (dále jen s.ř.s.), neboť s tím žalobce souhlasil a žalovaná se ve lhůtě jí k tomu stanovené nevyjádřila.

V souladu s § 75 odst. 1, 2 zákona č. 150/2002 Sb., soudní řád správní (dále jen „s. ř. s.“) vycházel soud při přezkoumání napadeného rozhodnutí ze skutkového a právního stavu, který tu byl v době rozhodování správního orgánu, a napadené rozhodnutí přezkoumal v mezích žalobních bodů uplatněných v žalobě.

Žaloba je **důvodná**.

Žalobce v podané žalobě nejprve ukazoval na nicotnost výroku rozhodnutí správního orgánu I. stupně ve smyslu § 77 odst. 1 a 2 správního řádu v části týkající se určení doby k vycestování.

NSS se otázkou nicotnosti správních aktů zabýval mnohokrát. Rozšířený senát konstatoval, že „[n]icotnost (někdy též označována jako nulita, paakt, absolutní zmatečnost, pseudorozhodnutí, non negotium, zdánlivý akt, pa-akt, právní nullum, neexistence, naprostá (absolutní) neplatnost, či dokonce procesní potrat) představuje specifickou kategorii vad správních rozhodnutí. Tyto vady jsou však vzhledem ke své povaze vadami nejzávažnějšími, nejtěžšími a rovněž i nezhojitelnými. Rozhodnutí, které jimi trpí, je rozhodnutím nicotným. Nicotné rozhodnutí však není „běžným“ rozhodnutím nezákonným, nýbrž „rozhodnutím“, které pro jeho vady vůbec nelze za veřejněmocenské rozhodnutí správního orgánu považovat, a které není s to vyvolat veřejnoprávní účinky. Zatímco v případě „běžných“ vad správních rozhodnutí se na tato, s ohledem na uplatnění zásady presumpce platnosti a správnosti správních aktů, hledí jako na rozhodnutí existující a způsobila vyvolávat příslušné právní důsledky a působit tak na sféru práv a povinností jejich adresátů, v případě nicotných správních rozhodnutí se ani tato zásada neuplatní. Z povahy vad způsobujících nicotnost pak plynou i příslušné právní následky. S nejtěžšími vadami jsou tak nutně spojeny i ty nejtěžší následky. Proto není nikdo povinen nicotné správní rozhodnutí respektovat a řídit se jím“ (rozsudek ze dne 13. 5. 2008, čj. 8 Afs 78/2006-74, č. 1629/2008 Sb. NSS). Obecně se za vady způsobující nicotnost považuje zejména absolutní nedostatek pravomoci, absolutní nepřislušnost rozhodujícího správního orgánu, zásadní nedostatky projevu vůle vykonavatele veřejné správy (absolutní nedostatek formy, neurčitost, nesmyslnost), požadavek plnění, které je trestné nebo absolutně nemožné, uložení povinnosti nebo založení práva něčemu, co v

právním smyslu vůbec neexistuje, či nedostatek právního podkladu k vydání rozhodnutí (srov. rozsudek rozšířeného senátu ze dne 22. 7. 2005, čj. 6 A 76/2001-96, č. 793/2006 Sb. NSS).

V daném případě správní orgán stanovil žalobci dobu k vycestování alternativně, tak že pokud vůči žalobci nebude postupováno podle § 128 odst. 1 zákona o pobytu cizinců, tedy nebude-li žalobce, jakožto zajištěný cizinec, kterému má být na základě pravomocného rozhodnutí o správním vyhoštění ukončen pobyt na území ČR, dopraven policií na hraniční přechod za účelem vycestování z území, má žalobce povinnost opustit území do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie nebo okamžiku, kdy cizinec pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a toto rozhodnutí bude pravomocné. Takto stanovenou dobu k vycestování poté správní orgán I. stupně odůvodnil poukazem na § 172 odst. 3, § 179 a § 118 odst. 1 zákona o pobytu cizinců a uvedl, že považuje stanovenou lhůtu k vycestování za dostatečnou pro vypořádání se záležitostmi a k vycestování z území.

Výrok správního rozhodnutí není vnitřně rozporný, právně a fakticky neuskutečnitelným, absolutně zmatečným, resp. nicotným. I když žalobce nebyl v době vydání rozhodnutí o správním vyhoštění žadatelem o mezinárodní ochranu, je z výroku rozhodnutí jednoznačně seznatelné, že se jím ani nemusí stát k tomu, aby dostal požadavkům uvedeným v rozhodnutí a opustil území ve stanovené době k vycestování, neboť správní orgán ve svém rozhodnutí stanovil, že má žalobce povinnost opustit území do 30 dnů po nabytí právní moci rozhodnutí o správním vyhoštění z území členských států Evropské unie a pouze pro případ, že by se žalobce stal žadatelem o mezinárodní ochranu (což závisí pouze na svobodné vůli žalobce), správní orgán stanovil, že má žalobce povinnost opustit území do 30 dnů po okamžiku, kdy cizinec pozbude postavení žadatele o udělení mezinárodní ochrany a toto rozhodnutí bude pravomocné.

S ohledem na shora uvedené tak soud žalobní námitku neshledal důvodnou.

Žalobce dále namítal, že nebyl dostatečně vymezen předmět řízení, tedy že byl skutkově pouze vymezen jako neoprávněný pobyt bez cestovního dokladu. V této souvislosti soud poukazuje na rozsudek Nejvyššího správního soudu ze dne 31.03.2010, čj. 1 Afs 58/2009 – 541, podle kterého *„Předmět řízení musí být v oznámení o zahájení řízení identifikován dostatečně určitě tak, aby účastníkovi řízení bylo zřejmé, jaké jeho jednání bude posuzováno, a aby bylo zaručeno jeho právo účinně se v daném řízení hájit. Správní orgán může v průběhu řízení zahájeného z moci úřední upřesnit jeho předmět, nedojde-li tímto úkonem k žádné procesní újmě na straně účastníků řízení. Upřesněním předmětu řízení nesmí dojít k jeho zásadnímu rozšíření nebo změně oproti jeho vymezení v oznámení o zahájení správního řízení. Správní orgán musí s upřesněním předmětu řízení řádně seznámit účastníky řízení a musí jim dát možnost se k němu vyjádřit.“*

Jak vyplývá ze shora uvedeného obsahu správního spisu, výrok rozhodnutí správního orgánu I. stupně se shoduje, co do právní kvalifikace s oznámením o zahájení řízení. Je pravdou, že v oznámení o zahájení řízení správní orgán neuvedl, že byl žalobce v minulosti odsouzen k podmíněnému trestu odnětí svobody v délce 24 měsíců se zkušební dobou 48 měsíců, čímž naplnil důvod pro aplikaci § 119 odst. 1 písm. b) zákona o pobytu cizinců. Dané

správní orgán uvedl, až v prvostupňovém rozhodnutí. Nicméně žalobce byl od počátku vyrozuměn o tom, že bylo zahájeno řízení o správním vyhoštění a v oznámení o zahájení řízení bylo uvedeno na základě jakých ustanovení je řízení zahájeno a tato kvalifikace zůstala nezměněna. Oznámení obsahuje jak formální náležitosti předepsané § 46 odst. 1 větou druhou správního řádu, tak dostatečné vymezení předmětu řízení, z něhož bylo seznatelné, jaké jednání žalobce bude zkoumáno.

Ani tuto námitku soud neshledal důvodnou.

Soud se neztotožnil ani s tvrzením, že nezl. synovi žalobce správní orgán nezajistil řádné hájení jeho práv, resp. usnesení, kterým mu byl ustanoven opatrovník je nezákonné. Podle § 32 odst. 1 a 2 písm. a) správního řádu v rozsahu, v jakém účastník nemá procesní způsobilost, musí být zastupován zákonným zástupcem. (2) Správní orgán ustanoví opatrovníka účastníkovi uvedenému v odstavci 1, pokud nemá zákonného zástupce nebo nemůže-li ho zákonný zástupce zastupovat a nemá-li opatrovníka podle zvláštního zákona. Správní orgán v průběhu řízení o správním vyhoštění cizince řádně zjistil, že žalobce se s matkou nezletilého dítěte rozvedl, ta s ním následně přerušila komunikaci a snažila se zabránit jakémukoliv styku s otcem. S ohledem na to správní orgán ustanovil v souladu se zákonem nezletilému opatrovníka, neboť reálně hrozilo, že jeho matka, jakožto jeho zákonná zástupkyně nebude hájit zájmy svého syna řádně a nestranně. Na zákonnosti ustanovení opatrovníka nemění nic ani to, že v usnesení, kterým byl ustanoven, je předmět řízení vymezen jako „správní řízení“. Z odůvodnění předmětného usnesení jednoznačně vyplývá důvod ustanovení opatrovníka, tedy zahájení řízení o správním vyhoštění otce nezletilého a nemožnost zastupovat v řízení nezletilého jeho zákonnou zástupkyní.

Důvodnou soud shledal námitku žalobce, že žalovaný porušil § 36 odst. 3 správního řádu. Žalobce opodstatněně namítá, že žalovaný nevyčkal před vydání napadeného rozhodnutí na uplynutí lhůty, kterou poskytl žalobci k vyjádření a seznámení se s obsahem správního spisu. Žalovaný vyrozuměl podáním ze dne 28. 3. 2017 žalobce o možnosti vyjádřit se k podkladům rozhodnutí, přičemž mu stavil lhůtu 15 dnů ode dne doručení tohoto oznámení. Upozornil žalobce na to, že novým podkladem pro rozhodnutí opatřeným odvolacím správním orgánem je závazné stanovisko k možnosti vycestování cizince vydané Ministerstvem vnitra dne 21. 9. 2016. Vyrozumění bylo žalobci doručeno prostřednictvím jeho zástupce dne 31. 3. 2017, jak vyplývá z doručanky založené ve správním spise. Následně ovšem žalovaný nevyčkal na uplynutí lhůty poskytnuté žalobci k seznámení se s obsahem správního spisu ve smyslu § 36 odst. 3 správního řádu a vydal již dne 11. 4. 2017 napadené rozhodnutí. Shora uvedeným jednáním tak žalovaný sice dostal své povinnosti opětovně vyzvat účastníka řízení k seznámení se s podklady pro vydání rozhodnutí po doplnění správního spisu o nové podklady, nicméně nedodržením lhůty poskytnuté žalobci k vyjádření se k podkladům rozhodnutí zatížil řízení před správním orgánem vadou spočívajícími v porušení obecných procesních předpisů, ale současně postupoval i v rozporu se zásadami vyjádřenými v čl. 38 odst. 2 LZPS.

Na základě uvedených argumentů soud zrušil napadené rozhodnutí podle § 76 odst. 1 písm. c) s.ř.s. pro podstatné porušení ustanovení o řízení před správním orgánem, které mohlo

mí za následek nezákonné rozhodnutí o věci samé a věc vrátil žalovanému k dalšímu řízení. Při novém rozhodování žalovaný zohlední soudem vytýkanou vadu.

Ve druhém výroku tohoto rozsudku přiznal soud v souladu s ustanovením § 60 odst. 1 věta první s.ř.s. žalobci, který měl ve věci plný úspěch, právo na náhradu nákladů řízení. Náklady, které žalobci v řízení vznikly, spočívají v nákladech souvisejících s právním zastoupením žalobce advokátem. Tyto jsou tvořeny jednak odměnou za právní zastoupení žalobce advokátem, a to za 3 úkony právní služby (převzetí zastoupení, sepsání žaloby, replika), přičemž sazba odměny činí 3.100,- Kč (§ 7, § 9 odst. 4 písm. d/ vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.1.2013). Náklady právního zastoupení žalobce jsou dále tvořeny třemi paušálními částkami ve výši 300,- Kč (§ 13 odst. 3 vyhlášky č. 177/1996 Sb., ve znění účinném od 1.9.2006), a částkou 2.142,- Kč odpovídající dani z přidané hodnoty, kterou je advokát povinen z odměny za zastupování a z náhrad odvést podle zákona č. 235/2004 Sb., o dani z přidané hodnoty (§ 57 odst. 2 s.ř.s.). Celková výše nákladů, které žalobci v tomto řízení vznikly, tedy činí 12.342,- Kč. Soud proto uložil žalovanému povinnost zaplatit žalobci náhradu nákladů řízení v této výši, a to ve stanovené lhůtě k rukám právního zástupce žalobce advokáta Mgr. Vratislavu Tauberovi.

P o u č e n í : Proti tomuto rozhodnutí lze podat do dvou týdnů po jeho doručení kasační stížnost k Nejvyššímu správnímu soudu prostřednictvím Krajského soudu v Plzni ve dvou písemných vyhotoveních (§ 102 a násl. s.ř.s.).

V Plzni dne 19. června 2017

Mgr. Jana Komínková, v.r.
samosoudkyně

Za správnost vyhotovení: Martina Kerberová